

Kvs-Lyngdal AS
989032402

Tilsynsrapport

I denne rapporten presenterer vi våre vurderinger og konklusjoner i tilsynet med Kvs-Lyngdal AS. Tema for tilsynet er dokumentasjonskrav ved handel med nærstående. Vi har avdekket brudd på regelverket og vedtar at dere må rette forholdene. Dette er et enkeltvedtak etter forvaltningsloven § 2 første ledd bokstav b.

Innledning

Vi fører tilsyn med skoler som er godkjent etter privatskoleloven, jf. § 7-2 første ledd. I tilsyn kontrollerer vi om skolene oppfyller privatskoleloven med forskrifter, forutsetninger i skolens godkjenning og annet regelverk som privatskoleloven med forskrifter eller skolens godkjenning viser til.

Våre tilsyn er offentlig myndighetsutøvelse, noe som innebærer at tilsynet skal gjennomføres i samsvar med reglene i forvaltningsretten og offentlighetsloven. I tilsynet behandler vi personopplysninger. Les mer om vår behandling av opplysninger på <https://www.udir.no/regelverk-og-tilsyn/personvern-for-barnehage-og-skole/behandling-av-personopplysninger-i-tilsyn/>

Vi åpnet tilsyn med Kvs-Lyngdal AS 4. oktober 2023. Vi har fått tilstrekkelig informasjon til å gjennomføre tilsynet.

Vi sendte foreløpig rapport til dere 15. desember 2023. I den presenterte vi våre foreløpige vurderinger og konklusjoner. Vi mottok tilbakemelding på den foreløpige tilsynsrapporten fra dere 4. januar 2024.

Tilsynsrapporten er et offentlig dokument.

Brudd på regelverket

Vi har kontrollert dokumentasjonskrav ved handel med nærstående, jf. privatskoleloven § 6-3 tredje ledd og økonomiforskrift til privatskoleloven § 6-2. Vi har avdekket brudd på regelverket.

Kontrollspørsmål	Svar
Har skolens styre fattet vedtak om at handelen med nærstående kommer elevene til gode, deriblant at dette er en rasjonell måte å skaffe varen eller tjenesten på?	Nei
Er styrets vedtak så langt som mulig dokumentert med priser og andre vilkår fra uavhengige tilbydere?	Nei

Våre reaksjoner

Vi har konstatert at dere ikke oppfyller regelverket på alle områder. Styret har den øverste ledelsen av skolen, og skal se til at skolen blir drevet i samsvar med regelverket, jf. privatskoleloven § 5-2.

Pålegg om å rette forholdene

Vi pålegger dere å rette opp følgende, jf. privatskoleloven § 7-2 a første ledd:

Dokumentasjonskrav ved handel med nærstående

Styret skal dokumentere at handel med nærstående er gjort på markedsmessige vilkår og at anskaffelsen er rasjonell, jf. økonomiforskrift til privatskoleloven § 6-2 første ledd. Dette innebærer at:

- Skolens styre må fatte vedtak om at handelen med nærstående kommer elevene til gode, deriblant at dette er en rasjonell måte å skaffe varen eller tjenesten på.
- Styrets vedtak skal så langt som mulig dokumenteres med priser og andre vilkår fra uavhengige tilbydere.

Hva skjer nå?

Dere skal iverksette tiltak for å rette brudd på regelverket umiddelbart. Vi vil ikke avslutte tilsynet før dere har rettet.

Erklæring og redegjørelse om hvordan pålegg er rettet

Styret skal erklære at rettingen er gjennomført og redegjøre for hvordan dere har rettet. Innsending av erklæringen og redegjørelsen gjør dere her, på tilsyn.udir.no.

Fristen er 19. mars 2024.

Dere har rett til å klage

Tilsynsrapporten er et enkeltvedtak etter forvaltningsloven § 2 første ledd bokstav b. Dere kan klage på enkeltvedtaket.

Hvis dere klager, må dere gjøre det innen tre uker. Fristen gjelder fra melding om vedtaket har kommet frem til dere, jf. forvaltningsloven §§ 28 og 29. Dere sender klagen til oss. Vi har muligheten til å omgjøre vedtaket. Hvis vi ikke er enig med dere, sender vi klagen til Kunnskapsdepartementet som avgjør saken.

I forvaltningsloven § 32 kan dere se hvordan dere skal utforme klagen.

Dere kan be om at vi ikke setter i verk vedtaket før klagefristen er ute, eller klagen er endelig avgjort av departementet, jf. forvaltningsloven § 42.

Regelverk og vurdering

Dokumentasjonskrav ved handel med nærstående

Styret skal dokumentere at handel med nærstående er gjort på markedsmessige vilkår og at anskaffelsen er rasjonell, jf. økonomiforskrift til privatskoleloven § 6-2 første ledd.

Statstilskudd til opplæring, skolepenger, inntekter fra skolevirksomheten og eventuelle inntekter fra tilleggsvirksomhetene skal komme elevene til gode. Dette innebærer at midlene skal brukes til å gi opplæring i samsvar med godkjenningen etter privatskoleloven. Overskudd fra slike inntekter er underlagt utbytteforbud og kan heller ikke på en annen måte overføres til skolens eiere eller deres nærstående, jf. privatskoleloven § 6-3.

Det er en særlig risiko for at statstilskudd og skolepenger ikke kommer elevene til gode når skolen handler med nærstående parter. Det stilles derfor særskilte krav til dokumentasjon ved handel med nærstående, se økonomiforskrift til privatskoleloven § 6-2.

Handel med nærstående skal dokumenteres med styrevedtak. Styrevedtaket må vise at handelen med nærstående kommer elevene til gode. Vedtaket må blant annet vise at dette er en rasjonell måte å anskaffe varen eller tjenesten på. I tillegg skal styrevedtaket så langt som mulig dokumenteres med priser og andre vilkår fra uavhengige tilbydere. Kravene til styrevedtak og dokumentasjon gjelder ikke for ubetydelige totalbeløp for en vare eller tjeneste.

Har skolens styre fattet vedtak om at handelen med nærstående kommer elevene til gode, deriblant at dette er en rasjonell måte å skaffe varen eller tjenesten på?	Vår konklusjon: Nei
Vår begrunnelse	
<p>Våre observasjoner i foreløpig rapport</p> <p>I årsregnskapet for 2022 note 6 for handel med nærstående opplyser dere at skolen leier personell (15 295 560,-) fra det nærstående selskapet Kvs Drift AS. I note 12 for leieavtaler opplyser dere at skolen leier boligrigg (1 592 992,-).</p> <p>I forbindelse med dette tilsynet ba vi dere om å sende inn avtalene med nærstående for ovennevnte transaksjoner i 2022. Vi ba også om styrevedtak for vurdering av handelen med nærstående. Vi mottok dokumentasjon fra skolen den 9. oktober 2023 og 30. oktober 2023.</p> <p>For leie av boligrigg sendte dere kopi av siste faktura (datert 4. oktober 2023) og i tillegg en kommentar om at boligrigg ikke var leid via nærstående. Vi la opplysningene dere sendte inn om leieforholdet til grunn, og gikk ikke videre med denne delen av saken.</p> <p>For leie av personell mottok vi en usignert protokoll fra styremøtet avholdt 23. november 2020. I sak 32/20 fremgår det at styret besluttet å godkjenne forslag til avtaler med Kvs Drift AS for 2020 og 2021, og at samme mal som avtale for 2019 skulle følges. I vår foreløpige rapport påpekte vi at vi ikke har mottatt forslag til avtaler for 2019 som referert til i protokollen, eller en avtale mellom skolen og KVS Drift. I et udatert og usignert dokument kalt <i>Avtaler med nærstående</i></p>	

2020 oppsummeres ulike handel mellom nærstående selskap i hele konserten. Dere opplyser at innleie av personell i hovedsak er servicepersonell som står for matlaging, renhold, internattilsyn, vaktmestertjenester med mer.

På grunn av manglende dokumentasjon ba vi skolen den 26. oktober 2023 om å sende oss kopi av de ti største bilagene i 2022 for innleie av personell fra det nærstående selskapet Kvs Drift. Dersom det ikke var tydelig spesifisert i bilagene, ønsket vi en redegjørelse fra skolen for både arbeidet som var utført av innleid personell, og redegjørelse for om det falt inn under ordinær skoledrift eller tilleggsvirksomhet. Den 30. oktober 2023 mottok vi seks bilagskopier, et korreksjonsbilag (totalt syv bilag), og seks vedlegg til faktura.

Våre vurderinger i foreløpig rapport

I vår foreløpige rapport påpekte vi at det ved handel mellom nærstående ikke blir avtalt pris og vilkår mellom to uavhengige parter. Når skoler inngår avtaler med nærstående parter må styret derfor ta stilling til om handelen kommer elevene til gode. Styrets vedtak må fattes før en avtale finner sted slik at styret både kan gjøre en reell vurdering av hvorvidt anskaffelsen er en relevant kostnad for skoledriften, og sørge for at kjøp eller leie fra eier eller nærstående blir gjort på ordinære markedsmessige vilkår. Styret kan da også endre avtalens innhold eller stanse anskaffelsen dersom styret mener kravet ikke blir oppfylt.

Vi ba om **styrevedtak** for innleie av personell i 2022 i forbindelse med dette tilsynet. Protokollen dere sendte inn var fra 2020. Det kom ikke frem noen opplysninger som viste hva styret baserte sin vurdering på, eller hvilke avtale med det nærstående selskapet som ble lagt til grunn før handelen fant sted. Protokollen viser til at påslaget godkjennes økt til 10%. Det fremkommer ingen opplysninger som viser hvilke vurderinger som ble gjort før skolen økte påslaget, eksempelvis hva påslaget var før det ble økt til 10%, hvorvidt handelen ville komme elevene til gode, eller hvorfor dette ville være den rasjonelle måten for skolen å handle på. Det ble heller ikke dokumentert med priser og andre vilkår fra uavhengige tilbydere. Slik vi ser det i deres årsregnskaper har handelen med det nærstående selskapet for innleie av personell pågått siden 2019.

Vi ba om **kopi av avtale** for innleie av personell. Vi mottok et usignert og udatert dokument den 9. oktober 2023. Her fremkommer det at "Kvs Drift AS leier ansatte til Kvs-Lyngdal AS for servicepersonell og at "Kvs Drift AS fakturerer Kvs-Lyngdal AS med et påslag på inntil 10%". Dokumentet oppsummerer videre andre typer handel mellom ulike (nærstående) selskap i konsernet, både handel pågående mellom skolen og de nærstående selskapene, og videre handel utenfor skolevirksomheten mellom de nærstående selskapene. Skolen har ikke sendt oss en formell avtale med KVS Drift for innleie av personell som tydelig viser avtalevilkår og varighet.

Vi påpekte i den foreløpige rapporten at dere både leide inn personell fra eier Indremisjonsforbundet (heretter IMF) og Kvs Drift i 2019 og 2020. Innleie av personell fra IMF er ikke nevnt i verken styreprotokollen, eller dokumentet som heter *Avtaler med nærstående 2020*.

Verken faktura eller årsregnskapene til skolen viser hvor mye påslaget for innleie av personell utgjør for skolen. I note 6 (for handel med nærstående) opplyser dere at totalsummen for handel med det nærstående selskapet Kvs Drift i 2022 utgjør **15 295 560,-**, og at handelen (i sin helhet) kun omfatter innleie av personell. I den foreløpige rapporten skrev vi at totalbeløpet i bilagene vi mottok viste at totalfaktureringen i 2022 inkludert mva. utgjør **19 149 210,-**. Beløpet som er fakturert skolen for innleie av personell i 2022 er ca. 3,9 MNOK høyere enn beløpet dere oppgir i årsregnskapet. Skolen blir også viderefakturert for kostnader til telefongodtgjørelse, bilgodtgjørelse og reiseutgifter. Disse kostnadene er ikke omtalt i årsregnskapet under note for handel med nærstående.

I *Vedlegg til faktura* ser vi at påslaget som faktureres skolen fra det nærstående selskapet i 2022 utgjør 1,7 MNOK. I den foreløpige tilsynsrapporten påpekte vi at det for skolen utgjør store kostnader for innleie av personell, og at vi derfor mener det stilte strenge krav til grundige vurdering og opplysningsplikt fra styret sitt side. Vi skrev også at vi hadde for lite informasjon om de ansatte som ble leid inn fra Kvs Drift og arbeidet som ble utført av innleid personell. Vi ba spesifikt om en redegjørelse for dette fra skolen. Skolen sendte oss i vedlegg til faktura en liste med navn som viste navn på innleide personell, men spesifiserte ikke arbeidet som ble utført av den enkelte ansatte, eller hvilket avdeling de ansatte tilhørte. Dette ble heller ikke redegjort i forbindelse med deres svar på den foreløpige rapporten.

Kunnskapsdepartementet har fastsatt retningslinjer for privatskolenes handel vurderingen av markedspris datert 8. mai 2019. Retningslinjene er tilgjengelige på Utdanningsdirektoratets hjemmesider. Kravet er at private skoler må velge det mest rasjonelle alternativet. Blant annet står det at friskoler ikke skal betale mer for en vare eller tjeneste enn det den er verdt. Slik vi ser det fra dokumentasjonen skolen har sendt inn, blir personalet ansatt hos Kvs Drift i prosentandeler fra 15-100%, og viderefakturert skolen i sin helhet (fratrukket noen få timer). Påslaget blir ilagt etter totale lønnskostnader, og godtgjøres Kvs Drift.

Deres tilbakemelding på foreløpig rapport og vår vurdering av den

Vi mottok svar på foreløpig rapport den 4. januar 2024. Her skriver dere at fakturaene fra Kvs Drift viser en sum som er 3,9 MNOK høyere, fordi summen inkluderer merverdiavgift, og at skolen får momskompensasjon. Dere skriver at telefongodtgjørelse, bilgodtgjørelse og reiseutgifter er utgifter som skulle vært på Kvs-Lyngdal, men som er utbetalt via lønn i Kvs Drift AS, og at disse kostnadene blir viderefakturert uten påslag.

Dere skriver at styret i 2019 fattet vedtak om å overføre servicepersonalet fra skolen til Kvs Drift AS, og at de som leies inn til skolen er personer som arbeider med kjøkken, renhold, vaktmestertjenester, kontorpersonale, IKT-drift, gårdsarbeidere og internatmedarbeidere. Dere skriver videre at dere inngikk en pensjonsavtale i 2019 som utgjør 5% av lønnskostnadene for ansatte som ble overført til Kvs Drift, og at dersom de ikke hadde blitt overført ville pensjonskostnadene utgjøre 10% av lønnskostnadene. Besparelsen på 5% i pensjonskostnader ble derfor besluttet å faktureres som påslag i stedet. Påslaget skulle dekke administrasjonskostnadene i Kvs Drift AS, og dere skriver at det ville bli kostnadsnøytralt for skolen å leie ansatte fremfor egen ansettelse. Deretter skriver dere at påslaget på 5% ikke viste seg å være tilstrekkelig, og at dere derfor økte påslaget fra 5 til 10% i 2020. Ut i fra opplysningene vi har fått, forstår vi det slik at det ikke lenger kan være kostnadsnøytralt for skolen å leie ansatte fremfor å ansette selv. Dersom innleie blir mer kostbart enn fast ansettelse, er det skolens plikt å vise at innleie fra det nærstående selskapet gir en merverdi som veier opp for prisdifferansen. Vi kan ikke se at dette er gjort.

I svaret på foreløpige rapporten skriver dere at styret ikke har fattet egne vedtak for 2021 og 2022, og at skolen følger IK-friskole sitt arbeid for å følge lover og regler. Det erkjennes likevel at det har vært manglende vedtak, og at styrets vedtak ikke har dokumentert styrets vurderinger godt nok. Fremover påpeker dere at skolens avtaler med nærstående skal behandles i november hvert år for det påfølgende året.

Dere skriver også at dere ved handel med IMF-sør leide inn personell i 2019 og 2020, men ikke inngikk en avtale fordi dere anså beløper som lite og av ubetydelig beløp. Vi gjør oppmerksom på at handlene ikke faller inn under dette unntaket i økonomiforskriften § 6-2 tredje ledd. Vi viser til at Kunnskapsdepartementet har uttalt at man med "ubetydelige totalbeløp" skal forstå totalbeløp mindre enn 10 000 kroner med en og samme avtalepart i ett regnskapsår, se departementets retningslinjer for privatskolenes handel og vurderingen av markedspris.

Den 4. januar 2024 mottok vi den signerte versjonen av dokumentet dere kaller *Avtale mellom nærstående*. Vi kan fremdeles ikke se at dette er en avtale med Kvs Drift AS som tydelig viser avtalevilkår og varighet for innleie av personell.

I svaret på den foreløpige rapporten skriver dere også at det forelå et siste styrevedtak fra mars 2023, men at dette beklageligvis ikke ble sendt inn tidligere. Vi mottok en kopi av protokollen den 4. januar 2024. I sak 10/23 i protokollen er det eneste som kommer frem vedrørende innleie av personell fra Kvs Drift AS: "*Vedtak: Styret vedtar avtale med nærstående bedrift Kvs Drift AS om leiepriser for 2023*".

Deres konklusjon i tilbakemeldingen på den foreløpige rapporten er at skolen innser at styrets vurderinger ikke er dokumentert på tilfredsstillende måte. Videre skriver dere at styret fremover vil fatte vedtak om handel med nærstående i budsjettmøter. Avslutningsvis skriver dere i svaret på den foreløpige rapporten at dere hevder virksomheten er organisert ovenfor nærstående på en måte som er rasjonell og vil komme elevene til gode, og at det er gjort på markedsmessige vilkår. Vi kan ikke se at dette er dokumentert.

Vår konklusjon

Styrets vurdering er for generell til at det kan godtgjøres at skolens styre har utvist tilstrekkelig aktsomhet når dere har

brukt statstilskudd og skolepenger til å handle med skolens nærstående. Vi kan ikke se at det kommer frem opplysninger i deres tilbakemelding som endrer vår vurdering og konklusjon i saken. Dere har ikke redegjort for styrets vurdering for om handelen med det nærstående selskapet kommer elevene til gode. Vi kan heller ikke se at styret har dokumentert at de i sin behandling av nærståendeavtalene har vurdert at innleie fra Kvs Drift AS er den rasjonelle måten å anskaffe tjenesten på. Dette er ikke i tråd med regelverket. Vi opprettholder pålegget om at dere må rette forholdet. Erklæring om at dere har rettet og en redegjørelse for hvordan dere har rettet må sendes innen rettefristen som dere kan se ovenfor.

Vi ønsker å understreke at vi i dette tilsynet har vurdert om styret har oppfylt dokumentasjonskravene som stilles ved nærståendehandel i økonomiforskriften § 6-2. Vi har ikke vurdert om skolens innleie av personell og bokføringen av denne innleien har vært i tråd med privatskoleloven og økonomiforskriften. Vi har heller ikke vurdert om skolens drift av tilleggsvirksomheter er i tråd med regelverket. Basert på opplysninger som har kommet frem i dette tilsynet, vil vi senere åpne en ny tilsynssak som ser på disse forholdene.

Er styrets vedtak så langt som mulig dokumentert med priser og andre vilkår fra uavhengige tilbydere?

Vår konklusjon:
Nei

Vår begrunnelse

Våre observasjoner i foreløpig rapport

I den foreløpige tilsynsrapporten skrev vi at vi ikke har mottatt dokumentasjon som viser at styret har innhentet tilbud fra uavhengige tilbydere før inngåelsen av avtalen med nærstående.

Vår vurdering i foreløpig rapport

Vi påpekte i den foreløpige rapporten at handel med nærstående så langt som mulig skal dokumenteres med priser og andre vilkår fra uavhengige tilbydere. Kravet er oppstilt for at styret skal kunne se på alternativer for kjøp av varer og tjenester fra andre aktører og for å kunne ta stilling til prissettingen av tjenesten før eventuell inngåelse, og videre forlengelse av avtaler. Priser fra uavhengige tilbydere vil underbygge vurderinger om at handelen med nærstående kommer elevene til gode. Vi skrev at vi ikke hadde mottatt dokumentasjon som viste at styret hadde innhentet tilbud fra uavhengige tilbydere. Skolens styre hadde heller ikke kommentert hvorfor det ikke hadde blitt innhentet.

Deres tilbakemelding på foreløpig rapport og vår vurdering av den

Dere skriver at dere ved innleie har betalt 30% mer for renholdsansatte ved innleie fra ISS og Servicepartner enn ved innleie fra Kvs Drift AS. Det er ikke tilstrekkelig å si at det er markedsmessige vilkår, det må dokumenteres så langt det lar seg gjøre. Skolen har ikke dokumentert priser på renhold. Vi ønsker å påpeke at dere også leier inn kjøkkenpersonale, vaktmestere, kontorpersonale, IKT-drift, gårdsarbeidere, internatmedarbeidere, regnskapsmedarbeidere, økonomimedarbeidere, m.m. Skolen ikke har dokumentert for samtlige av innleid personell.

Konklusjon

Vi kan ikke se at det kommer frem opplysninger i deres tilbakemelding som endrer vår vurdering og konklusjon i saken. Vår konklusjon er at styrets vedtak ikke har dokumentert med priser og vilkår fra andre tilbydere. Dette er ikke i tråd med regelverket. Vi opprettholder varslet pålegg om at styret må dokumentere vurdering av avtale om innleie av personell fra nærstående, med priser og andre vilkår fra uavhengige tilbydere. Erklæring om at dere har rettet og en redegjørelse for hvordan dere har rettet må dere sende innen rettefristen som dere kan se ovenfor.

Med hilsen

Marianne Bækken Granlund
avdelingsdirektør

Nesrin Øndes
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent